ಯಮನ ಸೋಲು

ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡನೆಯದಾದರೂ, ಕುವೆಂಪು ಮೊದಲ ಪ್ರಕಟಿತ ನಾಟಕ 'ಯಮನ ಸೋಲು'. ಸರಳರಗಳೆ ಛಂದೋಬಂಧ ಕೈವಶವಾದ ತರುಣದಲ್ಲೇ, 'ಜಲಗಾರ' ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ 'ಯಮನ ಸೋಲು' ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಐದು ಪಾತ್ರಗಳಿರುವ, ಪೀಠಿಕಾ ಮತ್ತು ಉಪಸಂಹಾರದ ದೃಶ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಎಂಟು ದೃಶ್ಯಗಳಿರುವ ನಾಟಕವಿದು. 'ಯಮನಸೋಲು' ನಾಟಕ ನೇರವಾಗಿ ಸತ್ಯವಾನ್ - ಸಾವಿತ್ರಿ ಕಥೆಯ ಹೃದಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೇ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ರಚನೆಯಾದ ವರ್ಷದಂದೇ (1928) ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡು, ಪ್ರಕಟವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಈ ನಾಟಕದ ಸತ್ಯವಾನ್ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕುವೆಂಪು ಅವರೇ ವಹಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿವರಗಳು:

1928	:	ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ
1930	:	ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ ('ಬಿರುಗಾಳಿ' ನಾಟಕದೊಂದಿಗೆ)
1935	:	ಕಾವ್ಯಾಲಯ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಡಿಯಾಗಿ
1944	:	'ಯಮನಸೋಲು' ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಾಟಕಗಳು ಎಂಬ ಸಂಪುಟವಾಗಿ ('ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಭಾಗ್ಯ' ಮತ್ತು 'ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ' - ಆ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೆರಡು ನಾಟಕಗಳು)
1946	:	'ಯಮನಸೋಲು' ಮತ್ತು 'ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಭಾಗ್ಯ'
1958	:	ಉದಯರವಿ ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆರಂಭ. 1969, 1985, 1990, 1998, 2004, 2015 ರಲ್ಲಿ ಮರುಮುದ್ರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2004	:	ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ 'ಕುವೆಂಪು ಸಮಗ್ರ ನಾಟಕಗಳು' ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ
2013	:	ಕುವೆಂಪು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕುಪ್ಪಳಿ 'ಕುವೆಂಪು ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ'ದ ಭಾಗವಾಗಿ

ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಗಳು:

ಯಕ್ಷ

ದೂತ

ಸಾವಿತ್ರಿ

ಸತ್ಯವಾನ್

ಯಮ